

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

9. maj 2007

Notat er revideret i forhold til grundnotat oversendt 19. april 2007.

Kommissionens forslag til ophævelse af Rådets forordning nr. 954/79 om medlemsstaternes ratifikation eller tiltrædelse af FN's konvention om en kodeks for linjekonferencer – KOM(2006) 869.

Resumé

Forslaget om ophævelse af rådsforordning nr. 954/79 er en naturlig følge af vedtagelsen i september 2006 om ophævelse af rådsforordning nr. 4056/86, der fastsatte nærmere retningslinier for anvendelse af traktatens artikler 85 og 86 (nu 81 og 82) på søtransport, herunder gruppefritagelse for linjekonferencer.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 9. marts 2007 fremlagt forslag om ophævelse af Rådets forordning nr. 954/79 om medlemsstaternes ratifikation eller tiltrædelse af FN's konvention om en kodeks for linjekonferencer. Forslaget er modtaget i en dansk version samme dag. Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 80, stk. 2, og kan vedtages i henhold til Traktatens artikel 251 om fælles beslutning.

Ophævelsen er en følge af Rådets ophævelse af forordning nr. 4056/86 om fastsættelse af nærmere retningslinier for anvendelse af traktatens artikler 85 og 86 (nu artikler 81 og 82) på søtransport, herunder gruppefritagelse for linjekonferencer.¹

Rådsforordning nr. 954/79 handler om medlemslandenes ratifikation eller tiltrædelse af FN's konvention om en kodeks for linjekonferencer. Formålet med kodeksen var at fremme en rimelig balance i adgangen til fragt indenfor linjeskibsfart mellem rederi-operatører i udviklingslandene og

¹ Sagen om ophævelse af rådsforordning nr. 4056/86 blev forelagt Folketingets Europa-udvalg i folketingssamling 2005-06 - Rådsmøde (Konkurrenceevne) den 13. marts 2006 - Raad 115022 - Bilag 1, punkt 6.

industrilandene. Med det for øje fastlagde kodeksen den såkaldte 40/40/20-regel, hvorefter fragt, der befordres mellem to lande, der er medlem af kodeksen, fordeles med 40 % til rederier, der er etableret i oprindelseslandet, 40 % til rederier, der er etableret i destinationslandet og 20 % til rederier fra andre lande for at fastholde konkurrenceelementet. Kodeksen har imidlertid ikke virket efter hensigten siden dens ikrafttrædelse i oktober 1983. Det skyldes navnlig, at udviklingslandenes flådekapacitet aldrig har været tilstrækkelig til at løfte den lastandel, der var tildelt efter konventionen. Der menes i øvrigt ikke at have været konferencetrafik til og fra Danmark af den pågældende karakter.

Kodeksen fastlægger en fragtfordelingsordning på grundlag af nationale andele, og der måtte derfor indføres en ordning i fællesskabslovgivningen, som gjorde kodeksen forenelig med traktatens principper. Det førte til vedtagelse af rådsforordning nr. 954/79, som pålagde medlemslandene at tage forbehold ved ratifikation, godkendelse og/eller tiltrædelse, som bestod i, at de skulle åbne deres nationale andele efter kodeksen for alle rederier etableret i Fællesskabet.

Den 25. september 2006 vedtog Rådet forordning (EF) nr. 1419/2006 om ophævelse af rådsforordning nr. 4056/86, der bl.a. vedrørte fastsættelse af en gruppefritagelse for linjekonferencer fra traktatens forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler (artikel 81)². Der er fastsat en 2-årig overgangsperiode inden ophævelsen træder i kraft den 18. oktober 2008.

Inden overgangsperioden udløber, vil Kommissionen udsende retningslinier for konkurrencen på søtransportområdet for at fremme en gnidningsløs overgang til en situation med fuld konkurrence. Formålet er at forklare, hvordan konkurrencereglerne gælder for skibsfarten generelt, herunder hvilken form for informationsudveksling, der kan finde sted mellem linjerederierne. Kommissionen oplyser, at retningslinierne vil fremkomme i god tid inden ikrafttrædelsen af ophævelse af rådsforordning nr. 4056/86 samt rådsforordning nr. 954/79.

Efter 18. oktober 2008 vil traktatens artikel 81, stk. 1, gælde direkte for linieskibsfart, og linjekonferencer vil ikke længere være tilladt på farter til og fra fællesskabshavne. Kommissionen anfører i forslaget, at medlemslandene som følge af ophævelsen af rådsforordning nr. 4056/86 ikke længere vil kunne opfylde deres forpligtelser i henhold til kodeksen og derfor vil skulle udtræde af konventionen.

² Ved linjekonferencer forstås almindeligvis en gruppe på to eller flere linjerederier, som driver international linjefart med godsbeholdning i en eller flere bestemte ruter indenfor et bestemt fastsat geografisk område, og som har en aftale eller ordning, hvorefter virksomheden kan drives i henhold til ensartede eller fælles fragtrater og andre aftalte vilkår for sådan rutefart.

Som følge heraf vil rådsforordning nr. 954/79 ikke længere finde anvendelse og bør ophæves. Kommissionens forslag lægger op til, at ikrafttrædelse af ophævelse af rådsforordning 954/79 sker samtidig med ikrafttrædelsen af ophævelse af rådsforordning nr. 4056/86.

Det tyske formandskab forventes at sætte forslaget på dagsordenen til juni 2007 Rådet for Transport, Telekommunikation og Energi til generel indstilling.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig i sagen.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at forslaget vedrører et område, som henhører under Fællesskabets enekompetence, og at nærhedsprincippet ikke finder anvendelse. Det angives endvidere, at forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, eftersom vedtagelse af en rådsforordning er den eneste måde at ophæve rådsforordning nr. 954/79.

Da der er tale om international linjetrafik indenfor EU og mellem EU og tredjelande vurderes forslaget at være i overensstemmelse med principperne om nærhed.

4. Gældende dansk ret

Der er ingen særskilte nationale regler på området.

Danmark har tiltrådt FN's konvention om en kodeks for linjekonferencer den 28. juni 1986.

Ophævelsen af rådsforordning nr. 954/79 skønnes ikke i sig selv at indebære en forpligtelse for Danmark til at træde ud af FN-konventionen.

5. Høring

Kommissionens forslag har været forelagt Specialudvalget vedrørende Skibsfartspolitiske Spørgsmål og Specialudvalget for Konkurrenceregler.

Der er indkommet svar fra Danmarks Rederiforening, der kan tilslutte sig ophævelsen af rådsforordning nr. 954/79, idet der lægges vægt på, at Kommissionens retningslinier for rederiernes fremtidige virke fremlægges inden ikrafttrædelse af ophævelsen. Endvidere forudsætter rederiforeningen, at en opsigelse af FN's konvention om en kodeks for linjekonferencer ikke vil give anledning til genforhandling med eksempelvis kompensationskrav eller krav om lastfordelingsordninger fra udviklingslandenes side, som vil påvirke konkurrencen i liniefarten negativt. Rederiforeningen tilføjer, at Kommissionen i de forudgående høringer og i analyser har afvist, at der skulle være sådanne problemer.

6. Andre landes holdninger

Forlaget om ophævelse af rådsforordning nr. 954/79 opfattes generelt af EU-medlemslandene som en naturlig følge af ophævelsen af rådsforordning nr. 4056/86. Flere medlemslande har peget på det hensigtsmæssige i, at Kommissionen fremlægger de bebudede retningslinier for rederiernes fremtidige konkurrence-medholdelige virksomhed inden ikrafttrædelse af ophævelse af rådsforordningerne nr. 954/79 og 4056/86.

7. Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side finder man, at ophævelsen af rådsforordning nr. 954/79 er en naturlig følge af ophævelse af rådsforordning nr. 4056/86 og derfor bør støttes. Man deler andre medlemslandes opfattelse af, at Kommissionens retningslinier for rederiernes virksomhed bør være på plads inden ikrafttrædelse af ophævelse af rådsforordningerne nr. 954/79 og 4056/86. Kommissionen har bebudet, at retningslinierne vil blive fremlagt i god tid inden da.

Det bemærkes, at ophævelsen af rådsforordning nr. 4056/86 og rådsforordning nr. 954/79 er fællesskabsanliggende, mens en udtræden af FN's konvention om en kodeks for linjekonferencer skønnes at være nationalt anliggende.

Fra dansk side er spørgsmålet om udtrædelse af FN-konventionen under overvejelse. En sådan beslutning vil i givet fald forudsætte høring af berørte parter.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget indebærer ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

De igangværende overvejelser om Danmarks udtræden af FN's konvention om en kodeks for linjekonferencer som følge af ophævelsen af rådsforordning nr. 4056/86 berøres ikke af ophævelse af rådsforordning nr. 954/79.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.